

Nr 80.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt värnpliktige K. O. Ulinder; given Stockholms slott den 6 februari 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att värnpliktige nr 240 67/1914 Karl Olof Ulinder må från och med den 1 januari 1920 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta understöd med sådant belopp, att detsamma jämte det pensionsbelopp, han äger uppbära från allmänna pensionsförsäkringsfonden, uppgår till 300 kronor för år.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1920.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDEN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

*Ang. under-
stöd åt värn-
pliktige K. O.
Ulinder.*

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna yttrade härefter:
»Uti en den 27 juni 1917 dagtecknad skrift anhöll värnpliktige nr 240 67/1914 Karl Olof Ulinder i Övered, Eriksfors, om understöd, under åberopande att han under värnpliktstjänstgöring vintern 1914—1915 ådragit sig sjukdom (lungtuberkulos).

Sedan ansökningen för yttrande och utredning överlämnats till riksförsäkringsanstalten, meddelade *riksförsäkringsanstalten* i skrivelse den 26 oktober 1917, att anstalten rörande ansökningen inhämtat yttrande från den hos anstalten anställde specialisten på lungsjukdomarnas om-

råde ävensom att anstalten, enär den i ärendet förebragta utredningen icke lämnade tillräckligt stöd för antagandet att Ulinders ifrågavarande tjänstgöring bidragit till den sjukdom, varav han lede, funnit någon ersättning jämlikt bestämmelserna i nådiga förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, icke kunna tillerkännas Ulinder.

På grund av särskilda nådiga remisser avgåvos därefter utlåtanden i ärendet, den 6 december 1917 av marinförvaltningen, den 8 januari 1918 av statskontoret och den 26 i samma månad av pensionsstyrelsen.

Marinförvaltningen framhöll därvid, att med hänsyn till vad riks-försäkringsanstalten anfört någon ersättning jämlikt ovanberörda kungörelse icke kunde till Ulinder utbetalas utan riksdagens medgivande.

Statskontoret förklarade sig vilja ifrågasätta, huruvida icke i förevarande fall pensionsstyrelsen borde ingripa med sin verksamhet till förebyggande av invaliditet samt hemställde i anledning härav, att handlingarna i ärendet måtte överlämnas till pensionsstyrelsen, för att styrelsen måtte taga i övervägande, huruvida icke Ulinder kunde beredas hjälp till den vård, varav han till följd av sin sjukdom vore i behov.

Pensionsstyrelsen anförde i sitt ovanberörda utlåtande följande.

De omständigheter, vilka Ulinder åberopat till stöd för sin ansöknings, syntes vara synnerligen beaktansvärda. Av riks-försäkringsanstaltens yttrande framginge visserligen, att desamma icke kunde anses medföra rätt till ersättning enligt förordningen den 18 juni 1909. Det syntes emellertid önskvärt, att sökanden med hänsyn till de föreliggande omständigheterna i någon annan form kunde beredas understöd av statsmedel. Såvitt handlingarna utvisade tillhörde sökanden en frisk släkt utan sjukdomsanlag och hade före sitt inträde i militärtjänstgöring aldrig varit sjuk, varemot han under senare delen av sin militärtjänstgöring besvärats av vissa sjukdomssymptom och efter återkomsten till hemmet alltjämt känt sig till hälsotillståndet nedsatt samt icke varit i nämnvärd grad arbetsför, till dess han sedermera befunnits lida av lungtuberkulos. Helt naturligt måste under sådana förhållanden för honom ligga närmast till hands att antaga, att han ådragit sig sjukdomen under fullgörandet av sin värnplikt och att han på grund härav borde äga anspråk på understöd från statens sida för de uteblivna eller minskade möjligheterna till försörjning, som sjukdomen medfört. Handlingarna i ärendet lämnade icke tillräcklig ledning för bedömande av frågan, huruvida Ulinder vore berättigad till erhållande av bidrag från de till pensionsstyrelsens förfogande anvisade medel för vidtagande av åtgärder

för förebyggande och hävande av invaliditet. Pensionsstyrelsen hade emellertid tillskrivit vederbörande pensionsnämndsordförande med anmodan att skyndsamt föranstalta därom, att ansökan och utredning om dylikt bidrag till Ulinders sjukvård i vanlig ordning gjordes.

Pensionsstyrelsen, som sålunda för det dåvarande saknade utredning i nämnda hänseende, men ansåge, att Ulinder borde av billighets-skäl beredas lämpligt understöd av statsmedel, finge därför föreslå, att handlingarna i ärendet överlämnades till pensionsstyrelsen med uppdrag åt styrelsen att, därest sådan sjukvård, som ovan nämnts, icke skulle kunna komma till stånd, eller, därest efter avslutandet av sådan sjukvård ytterligare utom pensionsstyrelsens befogenhet stående åtgärder syntes böra vidtagas för understöd åt Ulinder, inkomma till Kungl. Maj:t med anmälan härom och eventuellt förslag i sådant avseende.

Genom beslut den 8 februari 1918 förordnade Kungl. Maj:t, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till pensionsstyrelsen för den åtgärd, vartill omständigheterna kunde föranleda.

I underdånig skrivelse den 24 maj 1918 meddelade *pensionsstyrelsen*, att styrelsen tillerkänt Ulinder, som befunnits varaktigt oförmögen att genom arbete försörja sig, pension till belopp av 78 kronor för år räknat. Vidare anförde pensionsstyrelsen, att styrelsen följaktligen saknade anledning att bekosta sjukvård för Ulinder från de till styrelsens förfogande anvisade medel för vidtagande av åtgärder för förebyggande och hävande av invaliditet, men att styrelsen, då den Ulinder tillerkända pensionen från den allmänna pensionsförsäkringen givetvis icke vore tillräcklig att bereda honom ersättning för de minskade möjligheter till försörjning, som hans sjukdom medfört, finge hemställa, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder för beredande åt Ulinder av understöd av statsmedel till skäligt belopp.

Sedan utlåtanden i anledning härav avgivits den 11 juli 1918 av marinförvaltningen och den 21 augusti samma år av statskontoret, tilldelade Kungl. Maj:t genom beslut den 6 september 1918 Ulinder ett understöd för en gång av 150 kronor från femte huvudtitelns anslag till extra utgifter.

I särskilda ansökningar den 19 oktober 1918 och den 7 januari 1919 anhöll Ulinder sedermera att komma i åtnjutande av ytterligare understöd.

Marinförvaltningen hemställde i anledning härav uti underdånig skrivelse den 3 februari 1919, att ett ytterligare understöd av 150 kronor måtte beredas Ulinder.

pensionsbelopp, han äger uppbära från allmänna pensionsförsäkringsfonden, uppgår till 300 kronor för år.»

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Sven P. Persson.
